

Fipronil review

Fipronil brengt insectenpopulaties, m.n. vlinder- en libellenpopulaties, in gevaar en is daardoor slecht voor de biodiversiteit. Dit blijkt uit veel onderzoek.

Effect Fipronil

Bij de kweek van het groot koolwitje bij De Vlinderstichting in 2010 klapte de kweek plots in elkaar. Geen eieren werden er meer gelegd. Het bleek dat zaadcoating van de spuitkool met Fipronil de oorzaak was (Wallis de Vries, 2012).

Ook bij kleine hoeveelheden, die net aan te tonen zijn (detectiedrempel), kan er al een negatief effect optreden (Gols et al, 2020).

Aanwezigheid en effect

Fipronil is aangetroffen in nesten van koolmezen in het (honden- en katten-) haar dat als nestbekleding werd gebruikt (Guldemon et al, 2019; Diepens et al, 2023).

In een studie van PAN-Nederland is Fipronil aangetroffen in haarmonsters van personen, terwijl het middel wordt gebruikt bij honden en katten tegen teken en vlooiën (Mantingh, 2021). Ook in natuurgebieden werd Fipronil aangetroffen omdat daar ook honden komen (Buijs & Mantingh, 2020). Onderzoek door PAN-Nederland (Buijs & Mantingh, 2023) van paardenbloemen in parken toonde 8 maal Fipronil aan in 15 parken. Dit n.a.v. geconstateerde misvormingen van de grote beer (*Arctia caja*) door fotografe Marlonneke Willemsen (Havermans, 2023). Het advies is hier om het gebruik van biociden bij honden en katten drastisch te verminderen.

In Engeland werd Fipronil aangetroffen in veel watermonsters genomen in rivieren. Vooral in water benedenstrooms van waterzuiveringsinstallaties en afkomstig van gebruik bij huisdieren (Perkins et al, 2020). Dit bleek ook uit onderzoek van Diepens et al (2023). Het heeft dan een nadelig effect op libellen (Jinguji et al, 2013).

In snijbloemen in supermarkten werd Fipronil aangetroffen in gehalten schadelijk voor insecten. Dit wordt middels de boeketten geïmporteerd uit het buitenland. (Mantingh, 2022).

Conclusie

Fipronil kan op veel plekken worden aangetoond en heeft dan al een negatief effect op insecten. Daarom dient het z.s.m. verboden te worden voor gebruik als diergeneesmiddel (biocide) bij honden en katten. Er zijn immers ook middelen zonder Fipronil voorhanden. Zo kan het door huisdieren niet meer worden verspreid in tuinen, parken en natuurgebieden met een negatief effect op insecten.

Tevens moet het trimmen van honden in de buitenlucht worden verboden en het opruimen van uitwerpselen worden verplicht in alle omstandigheden.

Bronnen

- Buijs, J. & Mantingh, M. (2020). Inventarisatie van de aanwezigheid en risico's van bestrijdings- middelen in begraasde natuurgebieden in Gelderland. Rapport, 157 pp.
- Buijs, J. & Mantingh, M. (2023). Belasting van openbare parken met bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen. Rapport, 46 pp.
- Diepens, N.J., D. Belgers, L. Buijse & I. Roessink. (2023). Pet dogs transfer veterinary medicines to the environment. *Science of the Total Environment* 858 (2023): 9 pp.
- Gols, R., WallisDeVries, M.F. & Van Loon, J.J.A. (2020). *Reprotoxic effects of the systemic insecticide fipronil on the butterfly Pieris brassicae*. *Proceedings of the Royal Society B* 20192665.
- Guldemon, A., Gommer, R. & Leendertse, P. (2019). Koolmezen sterfte en buxusmotbestrijding. CLM-rapport 998, November 2019.
- Jingui H., Thuyet D.Q., Uéda T., Watanabe H. (2013). Effect of imidacloprid and Fipronil pesticide application on *Sympetrum infuscatum* (Libellulidae: Odonata) larvae and adults. *Paddy Water Environ.* 11, 277–284. (doi:10.1007/s10333-012-0317-3)
- Mantingh, M. (2021). Monitoring van bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen in haar. PAN Nederland, Utrecht. 43 p.
- Mantingh, M. (2022). Verboden en gevaarlijk bestrijdingsmiddelen in snijbloemen. PAN Nederland, Utrecht. 23 pp.
- Perkins, R., Whitehead, M., Civil, W. & Goulson, D. (2020). Potential role of veterinary flea products in widespread pesticide contamination of English rivers. *Science of the Total Environment* 755 (2021) 143560.
- Havermans, Onno (2023). Gif op paardenbloem funest voor insect. *Trouw*, 22 mei 2023.
- Wallis de Vries, M. (2012). Bestrijdingsmiddelen in de vlinderkweek. *Vlinders* 27 (3), 14-15.